

ĐỀ 10

I. ĐỌC HIỂU (4,0 điểm)

Câu 1.

1. Phân tích đoạn thơ:

- Đoạn thơ thể hiện cảm xúc, tình cảm sâu sắc của nhân vật trữ tình (em) đối với người yêu (anh).
- Sử dụng các hình ảnh tượng trưng như "trái tim", "mùa thu", "bão mưa", "cánh tay đưa" để diễn đạt cảm xúc.
- Ngôn ngữ thơ mang tính biểu cảm cao, thể hiện nỗi nhớ, tình yêu, sự gắn bó.

2. Xác định phương thức biểu đạt:

- **Biểu cảm:** Đoạn thơ chủ yếu thể hiện cảm xúc, tình cảm của nhân vật trữ tình đối với người yêu và môi trường xung quanh.

Ví dụ trả lời: Phương thức biểu đạt chính của đoạn thơ trên là **biểu cảm**, thể hiện cảm xúc sâu sắc của nhân vật trữ tình đối với người yêu và những trải nghiệm trong tình yêu.

Câu 2.

1. Phân tích đoạn thơ:

- **So sánh:** “Em trở về đúng nghĩa trái tim em” – so sánh việc trở về với trái tim, thể hiện sự gắn kết tình cảm.
- **Ẩn dụ:** “Mùa thu nay sao bão mưa nhiều” – mùa thu và bão mưa tượng trưng cho cảm xúc hỗn độn, thử thách trong tình yêu.
- **Liệt kê:** “Biết khao khát... Biết xúc động... Biết yêu...” – liệt kê những cảm xúc mà nhân vật trải qua.

2. Lựa chọn biện pháp tu từ: Chọn **so sánh** vì nó rõ ràng và dễ nhận diện trong đoạn thơ.

3. Giải thích tác dụng:

- **So sánh:** Tạo hình ảnh sinh động, giúp người đọc hình dung rõ ràng hơn về tình cảm của nhân vật trữ tình.

Ví dụ trả lời: Một biện pháp tu từ nổi bật trong đoạn thơ là **so sánh**. Ví dụ: “Em trở về đúng nghĩa trái tim em” so sánh việc trở về với trái tim, tạo nên hình ảnh tình cảm gắn kết, sâu sắc của nhân vật trữ tình đối với người yêu

Câu 3.

1. Phân tích đoạn thơ:

- **Khao khát:** “Biết khao khát những điều anh mơ ước” – biểu thị mong muốn, khát vọng về người yêu.
- **Xúc động:** “Biết xúc động qua nhiều nhận thức” – cảm xúc phức tạp, xúc động khi trải qua nhiều tình huống.
- **Yêu thương:** “Biết yêu anh và biết được anh yêu” – tình yêu lẫn nhau.
- **Lo lắng:** “Mùa thu nay sao bão mưa nhiều” – biểu thị sự lo lắng, bất an trong tình yêu.
- **Sự lạc lõng:** “Em lạc loài giữa sâu thẳm rừng anh” – cảm giác lạc lõng, không biết phải làm gì trong tình yêu.

2. Tổng hợp trạng thái cảm xúc:

- Khao khát
- Xúc động
- Yêu thương
- Lo lắng
- Sự lạc lõng

Ví dụ trả lời: Đoạn thơ thể hiện **khao khát, xúc động, yêu thương, lo lắng, và sự lạc lõng** của nhân vật trữ tình “em”. Em khao khát những điều người yêu mong muốn, cảm thấy xúc động qua nhiều nhận thức, yêu người yêu và nhận ra tình yêu của anh dành cho em. Đồng thời, mùa thu bão mưa nhiều gợi lên sự lo lắng và cảm giác lạc lõng khi em đang giữa sâu thẳm tình yêu.

Câu 4.

1. Phân tích hình ảnh:

- **“Em lạc loài”:** Biểu thị cảm giác mất phương hướng, không biết phải làm gì.
- **“Giữa sâu thẳm rừng anh”:** Rừng anh tượng trưng cho thế giới của người yêu, tình yêu đầy mê hoặc nhưng cũng khó hiểu, phức tạp.

2. Ý nghĩa của hình ảnh:

- **Tình yêu đẹp nhưng phức tạp:** Em cảm thấy mê hoặc nhưng cũng bối rối, không biết cách tiếp cận hay xử lý.
- **Sự gắn kết nhưng khó khăn:** Tình yêu đã sâu đậm đến mức em cảm thấy như đang ở trong thế giới riêng của anh, nhưng cũng khiến em cảm thấy lạc lõng.

Ví dụ trả lời:

Hình ảnh “Em lạc loài giữa sâu thẳm rừng anh” tượng trưng cho cảm xúc **mê hoặc** và **bối rối** trong tình yêu của “em”. Rừng anh đại diện cho thế giới của người yêu, nơi đầy mê hoặc nhưng cũng phức tạp và khó hiểu. Sự lạc lõng thể hiện sự bối rối của em khi phải đối mặt với tình yêu sâu đậm, khiến em cảm thấy mình như đang ở trong một môi trường hoàn toàn mới, không biết phải làm gì để hiểu và gắn kết với anh.

Câu 5.

1. Dàn ý đoạn văn:

- **Mở đoạn:** Giới thiệu ý nghĩa chung của việc thấu hiểu cảm xúc trong tình yêu.
- **Thân đoạn:**
 - Giúp xây dựng mối quan hệ vững chắc.
 - Tăng cường sự gắn kết, tin tưởng.
 - Giúp giải quyết mâu thuẫn, hiểu nhau hơn.
- **Kết đoạn:** Nhấn mạnh tầm quan trọng và khuyến khích việc thấu hiểu cảm xúc trong tình yêu.

2. Triển khai ý tưởng:

- Việc thấu hiểu cảm xúc giúp chúng ta cảm nhận được nỗi đau, niềm vui của người mình yêu, từ đó tạo sự đồng cảm và hỗ trợ lẫn nhau.
- Thấu hiểu giúp tránh hiểu lầm, mâu thuẫn, xây dựng sự tin tưởng và yêu thương bền chặt.

Ví dụ trả lời: Việc **thấu hiểu cảm xúc** của người mình yêu thương đóng vai trò vô cùng quan trọng trong cuộc sống. Khi hiểu được những suy nghĩ, cảm xúc của nhau, hai người có thể xây dựng một mối quan hệ vững chắc, dựa trên sự đồng cảm và tin tưởng. Thấu hiểu giúp chúng ta cảm nhận được niềm vui, nỗi buồn của người ấy, từ đó có thể hỗ trợ và chia sẻ một cách chân thành. Điều này cũng giúp giải quyết mâu thuẫn, tránh hiểu lầm, tạo nên sự gắn kết sâu sắc hơn. Nhờ thấu hiểu, tình yêu trở nên bền chặt và tràn đầy ý nghĩa hơn, góp phần làm phong phú cuộc sống của mỗi người.

II. VIẾT (6,0 điểm)

Câu 1.

1. Mở đoạn (1–2 câu):

- Giới thiệu ngắn gọn về tác giả Xuân Quỳnh và bài thơ “Tự hát”.
- Nêu vấn đề chính: vẻ đẹp của tâm hồn người phụ nữ trong tình yêu.

2. Thân đoạn:

- **Phân tích các hình ảnh, chi tiết nghệ thuật:**
 - **“Biết yêu anh và biết được anh yêu”:** Thể hiện sự nhận thức và hiểu biết về tình yêu, sự đồng điệu cảm xúc.
 - **So sánh “Như đứa trẻ thơ đói lòng gặp sữa”:** Tình yêu trong sáng, ngọt ngào như cảm giác khi trẻ thơ được nuôi dưỡng.
 - **Hình ảnh “Em lạc loài giữa sâu thẳm rừng anh”:** Tình yêu sâu đậm nhưng cũng đầy thử thách, thể hiện sự kiên trì, quyết tâm của người phụ nữ.

3. Kết đoạn (1–2 câu):

- Khẳng định lại vẻ đẹp của tâm hồn người phụ nữ trong tình yêu.
- Nêu nhận xét về ý nghĩa nhân văn của đoạn thơ.

Ví dụ trả lời: Bài thơ “Tự hát” của Xuân Quỳnh thể hiện **vẻ đẹp của tâm hồn người phụ nữ trong tình yêu** thông qua những hình ảnh tinh tế và sâu sắc. Câu thơ “Biết yêu anh và biết được anh yêu” cho thấy sự nhận thức rõ ràng và đồng điệu cảm xúc giữa hai người, thể hiện tình yêu chân thành và thấu hiểu. So sánh “Như đứa trẻ thơ đói lòng gặp sữa” mang lại hình ảnh tình yêu trong sáng, ngọt ngào và đầy ắp niềm vui như cảm giác khi trẻ thơ được nuôi dưỡng. Hình ảnh “Em lạc loài giữa sâu thẳm rừng anh” tượng trưng cho sự kiên trì và quyết tâm của người phụ nữ trong việc gắn kết và vượt qua thử thách trong tình yêu. Qua đó, tác giả gửi gắm thông điệp về tình yêu sâu đậm, kiên định và vẻ đẹp tinh thần của người phụ nữ trong mối quan hệ yêu thương.

Câu 2.

1. Mở bài (3–4 câu):

- Giới thiệu vấn đề: Trong xã hội hiện đại, việc **cởi mở** và **chia sẻ cảm xúc** ngày càng trở nên quan trọng.
- Nêu tầm quan trọng: Việc này giúp xây dựng mối quan hệ tốt đẹp, tạo sự hiểu biết và đồng cảm giữa con người.
- Giới thiệu luận điểm: Việc **cởi mở** mang lại nhiều lợi ích, trong khi **khép kín** lại gây ra những hậu quả tiêu cực.

2. Thân bài:

a) Ý nghĩa tích cực của việc cởi mở, chia sẻ:

- **Xây dựng mối quan hệ vững chắc:** Khi cởi mở, con người dễ dàng kết nối, hiểu nhau hơn, từ đó tạo nên các mối quan hệ thân thiết và bền chặt.
- **Nhận được sự hỗ trợ tinh thần:** Chia sẻ khó khăn giúp nhận được sự thông cảm và hỗ trợ từ người khác, giảm bớt gánh nặng tâm lý.
- **Thúc đẩy sự phát triển cá nhân:** Việc bộc lộ cảm xúc giúp con người hiểu rõ bản thân hơn, phát triển tư duy và cảm xúc tích cực.

b) Hệ lụy của sự khép kín, e ngại chia sẻ:

- **Đễ sinh ra hiểu lầm:** Khi không chia sẻ cảm xúc, người khác khó hiểu được suy nghĩ, dẫn đến những hiểu lầm không đáng có.
- **Cô đơn, áp lực tâm lý:** Sự khép kín làm tăng cảm giác cô đơn, gánh nặng tâm lý, ảnh hưởng đến sức khỏe tinh thần.
- **Giảm khả năng hợp tác:** Khi không chia sẻ, sự phối hợp, hợp tác trong công việc và cuộc sống trở nên khó khăn hơn.

c) Liên hệ thực tế:

- **Ví dụ về những người thành công nhờ cởi mở:** Các nhà lãnh đạo, người nổi tiếng thường thể hiện sự cởi mở, chia sẻ, tạo dựng được hình ảnh tích cực và thu hút sự ủng hộ từ mọi người.
- **Ví dụ về hậu quả của sự khép kín:** Những người không chia sẻ cảm xúc thường gặp khó khăn trong việc duy trì mối quan hệ, cảm thấy áp lực và cô đơn.

d) Giải pháp hoặc quan điểm cá nhân:

- **Giáo dục kỹ năng giao tiếp:** Đào tạo kỹ năng lắng nghe, chia sẻ cảm xúc từ sớm để giúp con người dễ dàng bộc lộ và thấu hiểu nhau hơn.
- **Xây dựng văn hóa chia sẻ:** Tạo môi trường xã hội khuyến khích sự cởi mở, hỗ trợ lẫn nhau trong công việc và cuộc sống.
- **Khuyến khích tự tin bộc lộ cảm xúc:** Mỗi người nên tự tin thể hiện cảm xúc của mình một cách chân thành và hợp lý.

3. Kết bài (2–3 câu):

- Khẳng định lại tầm quan trọng của việc **cởi mở, chia sẻ cảm xúc** trong việc xây dựng mối quan hệ và cộng đồng tốt đẹp.
- Đưa ra lời kêu gọi: Mỗi người nên nỗ lực hơn trong việc bộc lộ cảm xúc, chia sẻ khó khăn để tạo nên một xã hội gắn kết, hiểu biết và nhân ái.